

15

ÁKÁ CZ FATERMÉSI TÁBLÁK.

I.

5

OEE Könyvtár
Áll. EII. 2018

ÁKÁ CZ FATERMÉSI TÁBLÁK SARJERDŐRE.

AZ 1886-^{IK} ÉVBEN KIADOTT S A COBURG HERCZEGI URADALMAKBAN HASZNÁLT FATERMÉSI TÁBLÁK KIEGÉSZÍTÉSE ÉS KIBŐVÍTÉSE VÉGETT

ÖSSZEÁLLÍTOTTA ÉS GRAPHIKUS ÚTON SZERKESZTETTE

COBURG HERCZEG ERDŐRENDEZŐSÉGE

NAGY-RÖCZÉN.

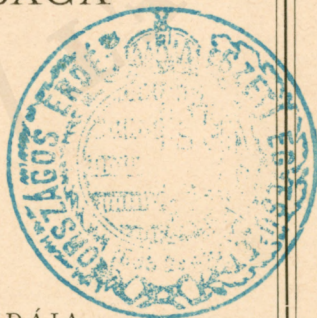
KIADJA:

FÜLÖP SZÁSZ COBURG-GÓTHAI FEJEDELMI HERCZEG

ERDŐIGAZGATÓSÁGA

JÓLSVÁN.

A. k. 525.

LŐCSÉN.

REISS J. T. KÖNYVNYOMDÁJA.

1887.

ÁKÁ CZ FATERMÉSI TÁBLÁK.

A Coburg hercegi P^a Vacsi, P^a Szt.-Lőrinczi, Mende-Billei és Hevesi uradalmakban az 1886-ik év folyamán keresztülvitt erdőrendezősi külső munkálatoknál, futóhomokon álló ákácdfa állabok kerültek becslés alá.

Mint hogy pedig eddigelé ákác fatermési táblák még közhasználatban nincsenek, felmerült azok felállításának szükségessége.

E célból a Coburg hercegi erdőrendezés a folyó becslési munkálatok folyama alatt egyszersmind az ákác fatermési táblákhoz szükséges adatok összegyűjtését is tűzte ki feladatúl.

Számos próbatér vétetett fel, tisztán a fatermési táblákhoz szükséges adatok összegyűjtése végett.

A fatömeg, magasság, átmérő és törzsszám az egyes évekre nézve a graphikus módszer szerint állapították meg.

Jelen fatermési táblák külső alakjának és belső beosztásának alapjául a Coburg hercegi uradalmakban használt fatermési táblák szolgáltak, melynek kiegészítő részét képezik.

Ezen ákác fatermési táblák — miután a gyűjtött adatok az idő rövidsége miatt nem szolgáltathattak egészen kielégítő eredményt — minden évben gyűjtendő új tapasztalati adatok nyomán későbbben kibővítetteti és tökéletesbítetteti fognak, mely annál inkább szükséges: miután ezen terméstáblák vagy oly állabokból vétettek, melyek töre metszett ültönczőkből támadtak, s először kerülnek letarlás alá; vagy pedig olyanokból: melyek másodszor fognak letarlás alá jönni, s az elsőknél már valamivel sűrűbb zárlatban nőttek fel. Mindkét

esetben azonban ezen állabokban annyi törzsszám holdankint sem az első, sem a második letarlás után nem található, mint más fajok hasonkorú állabjaiban. Az elsőben a ritkább ültetés természetes okainál fogva, a második letarlásúakban pedig azért, mert az ákác állabok nyelés által többször ritkítatnak, de máskülönb is az ákác fénykedvelő fajok lévén, önmagától is nagyon ritkul. Ily különböző körülmények között a zárlatok helyes megállapítása az ákácnál felette nehéz, s az ültetésnek illetőleg ültöncztávolnak továbbá a nyelésnek és azzal járó gyérítésnek határait meghatározni a rendelkezésre álló állabokban még hosszabb kutatások és tapasztalatok feladata leendő.

Ehhez hozzájárul még azon körülmény is, hogy az első telepítésű ákácok, s legtöbb helyen a második letarlásúak is legeltetési és fűnyeresi célokra is felhasználtattak, melyeknek hátránya a növedékre természetesen visszahat, hol tehát az ákácok ezen hátrányoktól mentek voltak — mely vajmi kevés helyen történt — azok növedéke az itteniéknél nagyobb leendő. Egyszóval a növekvési eredmények úgy az első mint második esetben elfognak térni egymástól. Miután azonban a fentebb megnevezett uradalmak ákáczaiban a legeltetés mérsékeltet üzetett, s az utóbbi időkben már be is tiltatott, ezen termési táblák fatömeg eredményei megközelítőleg közép helyen állanak, s a magyarországi futóhomok ákácokba mások által is — hol az ákácok hasonló viszonyok között kezeltettek — felhasználhatók lesznek.

Tény, hogy az ákác zárt állabok képzésére, tehát erdőnevelésre fényt nagyban igénylő természeténél fogva nem igen alkalmas, s növekvésében a két háromsoros szegélyfaktól — melyek a fényt minden oldalról élvezik — még mérsékelt erdei zárlatban is nagyban visszamarad. Ezt bizonyítja azon körülmény is, hogy az ákác zárt állapotban — még tápdús futóhomokba is — már 10—15-ik évtől szenvedni, s mohosodni kezd, még magasabb — tehát 20—25 éves korában — igen sok csúcs száradttá s bérdevessé lesz, mely utóbbi állapotára a legeltetés is nagy befolyással van. Ezen természeténél fogva ő inkább csak az előkultura fájául tekinthető, s

amint a tapasztalás azt később megérleli, az ákáczosok helyét lassankint a mocsártölgy fogja elfoglalni, mely — mint az a nevezett uradalmakban látható — a futóhomokon is sokkal nagyobb és szebb eredményeket mutat, mint az ákác, s igen magas kort épségben ér el.

Végre meg kell említenünk azt is: hogy az ákác állabok növedék eredményei a letarlási módozatoktól is függnék. Egyes helyeken a tuskók sarjaiból; más helyeken árkolás által feltárt, de be nem temetett gyökérszektből; ismét más helyeken a tuskók eltávolítása s a gyökérszekt mérsékelt betakarása által nevelik az ákáczosokat. Utóbbi mód a legszebb eredményeket mutatja, mert a megglazított talajban nemcsak a gyökérszektből, de az alátemetett magból is új egyedek támadnak, s teljes zárlatot adnak, melyekből később az életképebb egyedek kiválasztása és fentartása könnyen meghatározható. Az akként nevelt ákáczosok jövőben — ha a legelőtől megóvatnak — más eredményeket is fognak feltüntetni mint a jelenlegiek. Sajnos azonban, hogy ezen letarlási mód még sok helyen ismeretlen s hercegi uradalmainkban csak a legközelebbi múltban jöttünk reá, s azt kiválóan előnyösnek látjuk. A másik két letarlási illetőleg felújítási mód közül az első a leghátrányosabb, mert silányabb sarjakat ad, s a sarjak a széltörésektől is többet szenvednek, mint az utóbbi módok szerint nevelt állabokban.

Mindezt az ákáczosok becslésénél illetőleg ezen terméstartalék használatánál tekintetbevétele végett, mind pedig ezzel összefüggésben az ákáczosok nevelése és kezelése érdekében szükségesnek tartottuk elmondani, — s arra a t. szakközönség figyelmét is felhívni.

o. Akác sarjerdő.

Arányszámok.

Termőhelyi osztály	20	30	40
	éves vágatási kor mellett		
I.	1.000	1.000	1.000
II.	0.830	0.870	0.860
III.	0.667	0.723	0.731
IV.	0.497	0.563	0.570
V.	0.333	0.397	0.413
VI.	0.170	0.226	0.243

o. Akác sarjerdő.

Kor	Törzs			Fa-tömeg	Folyó-	Átlag-	Átlagos készlet	Használati százalék	Kor
	átmérő	magasság	szám		növedék				
év	centi-meter	meter	drb. kat. holdanként	kat. holdanként töm. köbméter					év
I. Termőhely									
5	6.7	10.1	1130	23	.	4.60	.	.	5
10	10.6	14.6	822	65	8.40	6.50	.	.	10
15	14.0	17.8	635	110	.	.	.	.	15
20	16.8	20.2	520	147	8.20	7.35	69.3	0.1061	20
25	19.3	22.3	445	175	.	.	.	.	25
30	21.2	23.8	410	199	5.20	6.63	105.2	0.0630	30
35	22.8	24.9	382	217	.	.	.	.	35
40	24.2	25.9	370	230	3.10	5.75	133.4	0.0431	40
45	25.2	26.6	363	242	.	.	.	.	45
50	26.1	27.1	360	250	2.00	5.00	155.0	0.0322	50
II. Termőhely									
5	5.8	8.8	1420	17	.	3.40	.	.	5
10	9.5	13.2	1050	49	6.40	4.90	.	.	10
15	12.6	16.2	810	87	.	.	.	.	15
20	15.2	18.5	665	122	7.30	6.10	54.6	0.1117	20
25	17.5	20.4	554	152	.	.	.	.	25
30	19.4	21.7	482	173	5.10	5.77	87.4	0.0659	30
35	20.9	22.8	448	188	.	.	.	.	35
40	22.1	23.6	423	198	2.50	4.95	112.7	0.0439	40
45	23.0	24.2	408	206	.	.	.	.	45
50	23.7	24.7	397	212	1.40	4.24	131.3	0.0323	50

o. Ákácz sarjerdő.

Kor	Törzs			Fa-tömeg	Folyó-	Átlag-	Átlagos készlet	Használati szá-zalék	Kor
	átmérő	magas-ság	szám		növedék				
év	centi-meter	meter	drb. kat. holdanként	kat. holdanként töm. köbméter					év
III. Termőhely									
5	5.1	7.8	1722	13	.	2.60	.	.	5
10	8.4	11.6	1328	37	4.80	3.70	.	.	10
15	11.4	14.5	1037	67	.	.	.	.	15
20	13.6	16.7	863	98	6.10	4.90	42.6	0.1150	20
25	15.7	18.5	720	123	.	.	.	.	25
30	17.6	19.8	617	144	4.60	4.80	69.9	0.0686	30
35	18.8	20.8	565	158	.	.	.	.	35
40	19.9	21.6	522	168	2.40	4.20	92.1	0.0456	40
45	20.7	22.1	497	173	.	.	.	.	45
50	21.3	22.4	480	175	0.70	3.50	108.3	0.0323	50
IV. Termőhely									
5	4.4	6.7	2000	10	.	2.00	.	.	5
10	7.3	10.0	1622	28	3.60	2.80	.	.	10
15	9.9	12.7	1320	51	.	.	.	.	15
20	12.0	14.7	1116	73	4.50	3.65	31.9	0.1144	20
25	14.0	16.4	950	94	.	.	.	.	25
30	15.7	17.6	820	112	3.90	3.73	53.1	0.0704	30
35	16.9	18.6	740	123	.	.	.	.	35
40	17.9	19.4	684	131	1.90	3.28	70.7	0.0463	40
45	18.6	19.7	648	135	.	.	.	.	45
50	18.8	19.9	640	137	0.60	2.74	83.6	0.0328	50

o. Akác sarjerdő.

Kor	Törzs			Fa-tömeg	Folyó-	Átlag-	Átlagos készlet	Használati százalék	Kor
	átmérő	magas-ság	szám		növedék				
év	centi-meter	meter	drb. kat. holdanként	kat. holdanként töm. köbméter					év
V. Termőhely									
5	3.7	5.7	2300	7	.	1.40	.	.	5
10	6.3	8.7	1928	18	2.20	1.80	.	.	10
15	8.5	11.1	1650	33	.	.	.	.	15
20	10.5	13.0	1410	49	3.10	2.45	21.0	0.1169	20
25	12.2	14.3	1223	65	.	.	.	.	25
30	13.6	15.5	1093	79	3.00	2.63	36.1	0.0730	30
35	14.7	16.4	993	89	.	.	.	.	35
40	15.5	16.9	930	95	1.60	2.38	49.3	0.0482	40
45	16.1	17.3	885	97	.	.	.	.	45
50	16.3	17.6	867	98	0.30	1.96	58.8	0.0333	50
VI. Termőhely									
5	3.0	4.7	2765	3	.	0.60	.	.	5
10	5.2	7.3	2267	9	1.20	0.90	.	.	10
15	7.2	9.5	1974	16	.	.	.	.	15
20	8.9	11.3	1752	25	1.60	1.25	10.4	0.1208	20
25	10.3	12.4	1570	36	.	.	.	.	25
30	11.4	13.1	1440	45	2.00	1.50	19.1	0.0784	30
35	12.4	13.8	1323	51	.	.	.	.	35
40	13.2	14.3	1243	56	1.10	1.40	27.2	0.0516	40
45	13.6	14.6	1201	58	.	.	.	.	45
50	13.9	14.9	1167	60	0.40	1.20	33.3	0.0360	50

I
I